

- Aktívne starnutie a strieborná ekonomika
- Michal Páleník
 - Vypracované v rámci projektu
 - APVV-0135-10 – Strieborná ekonomika ako potenciál budúceho rastu v starnúcej Európe
 - Bratislava, 3. dec 2012

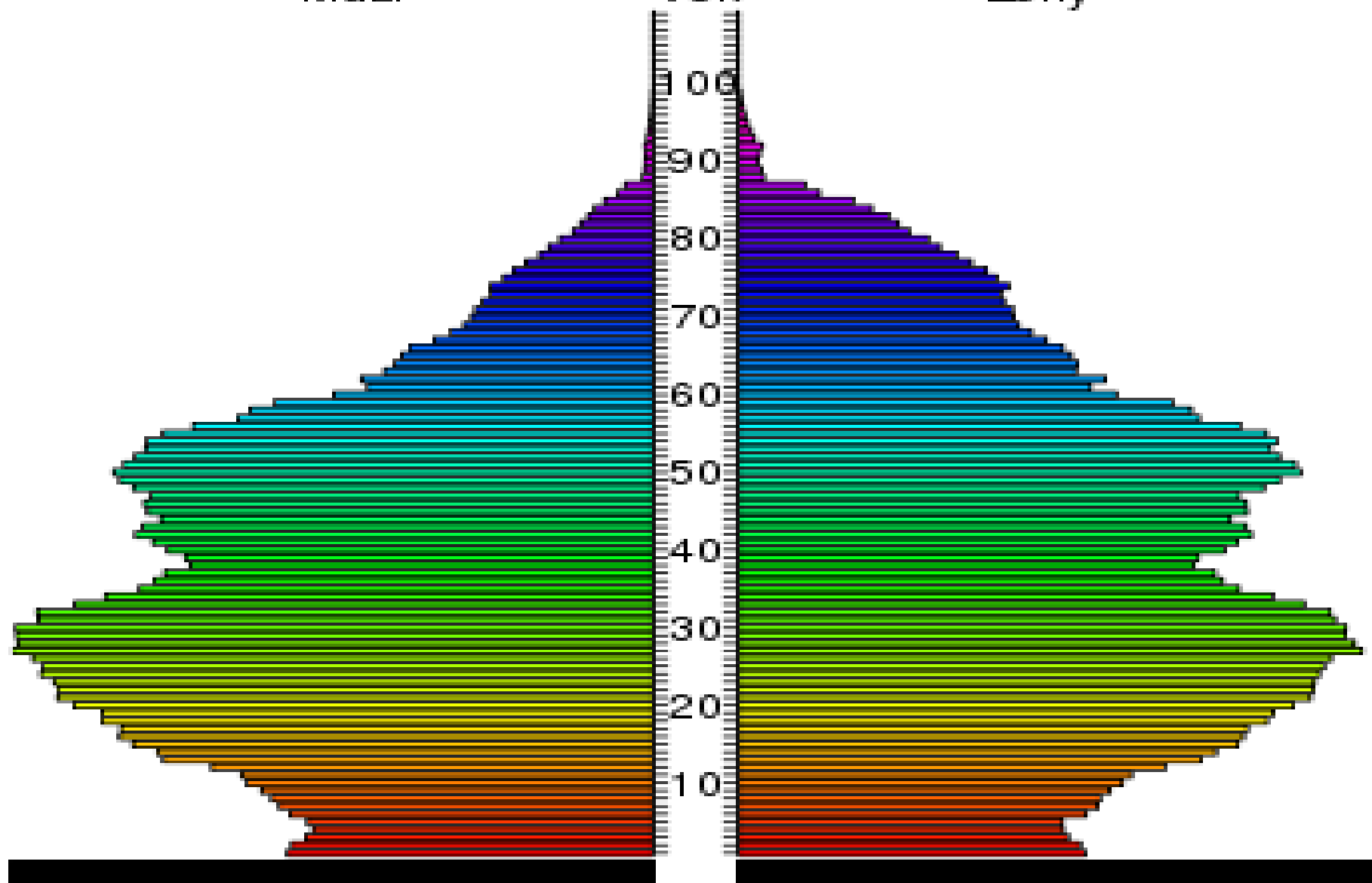
- Predlžovanie doby dožitia
- Menej novonarodených
- Silné povojnové ročníky prichádzajú do dôchodkového veku
- Slabé porevolučné ročníky prichádzajú na trh práce
- Širšia ponuka vzdelávania zvyšuje vek príchodu na trh práce
- Migrácia do iných krajín EÚ

demografická pyramída Slovenská republika, rok 2007

Muži

Vek

Ženy

48653

35011

21369

8788

9

0

8337

20918

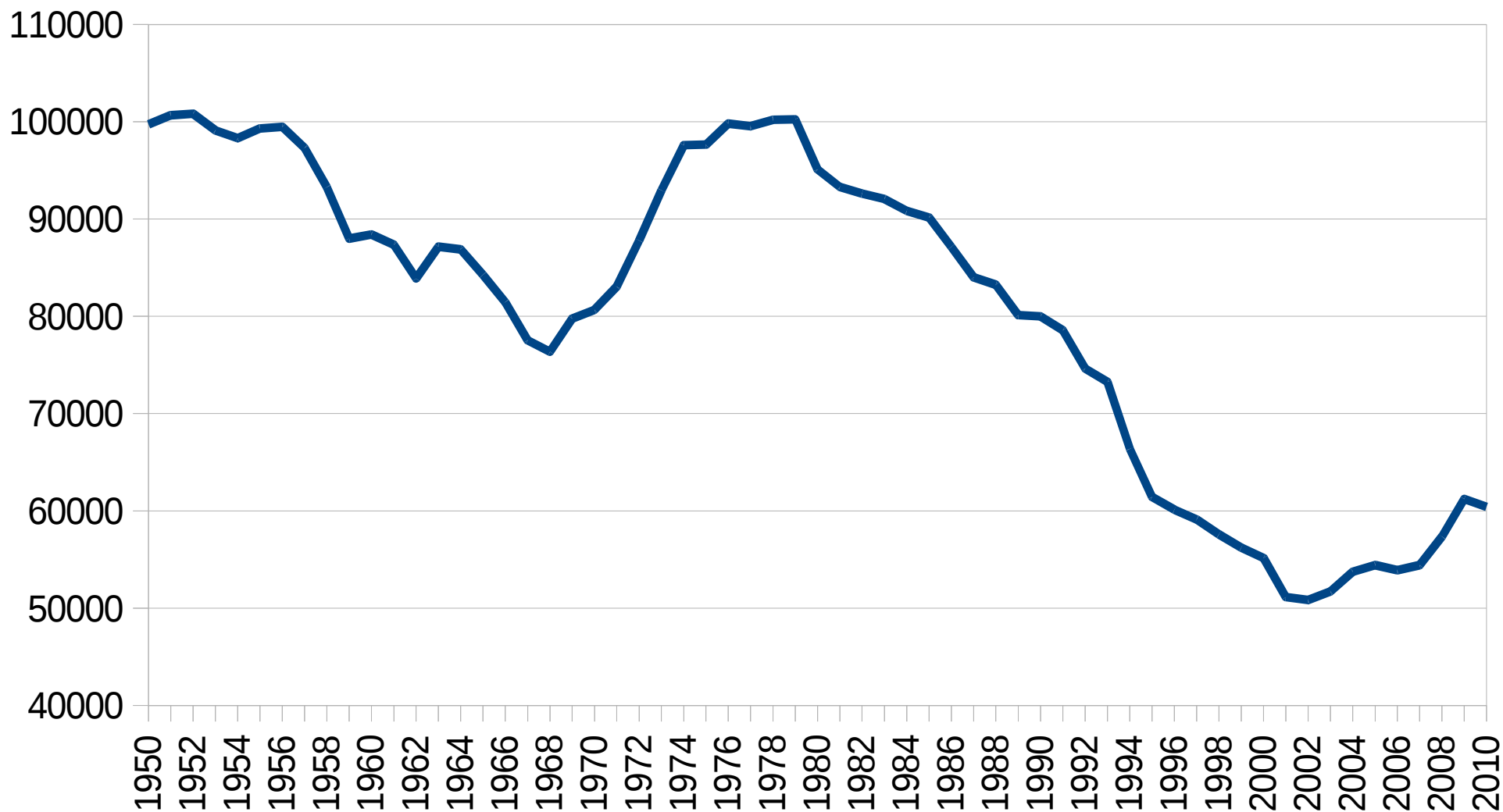
34560

48202

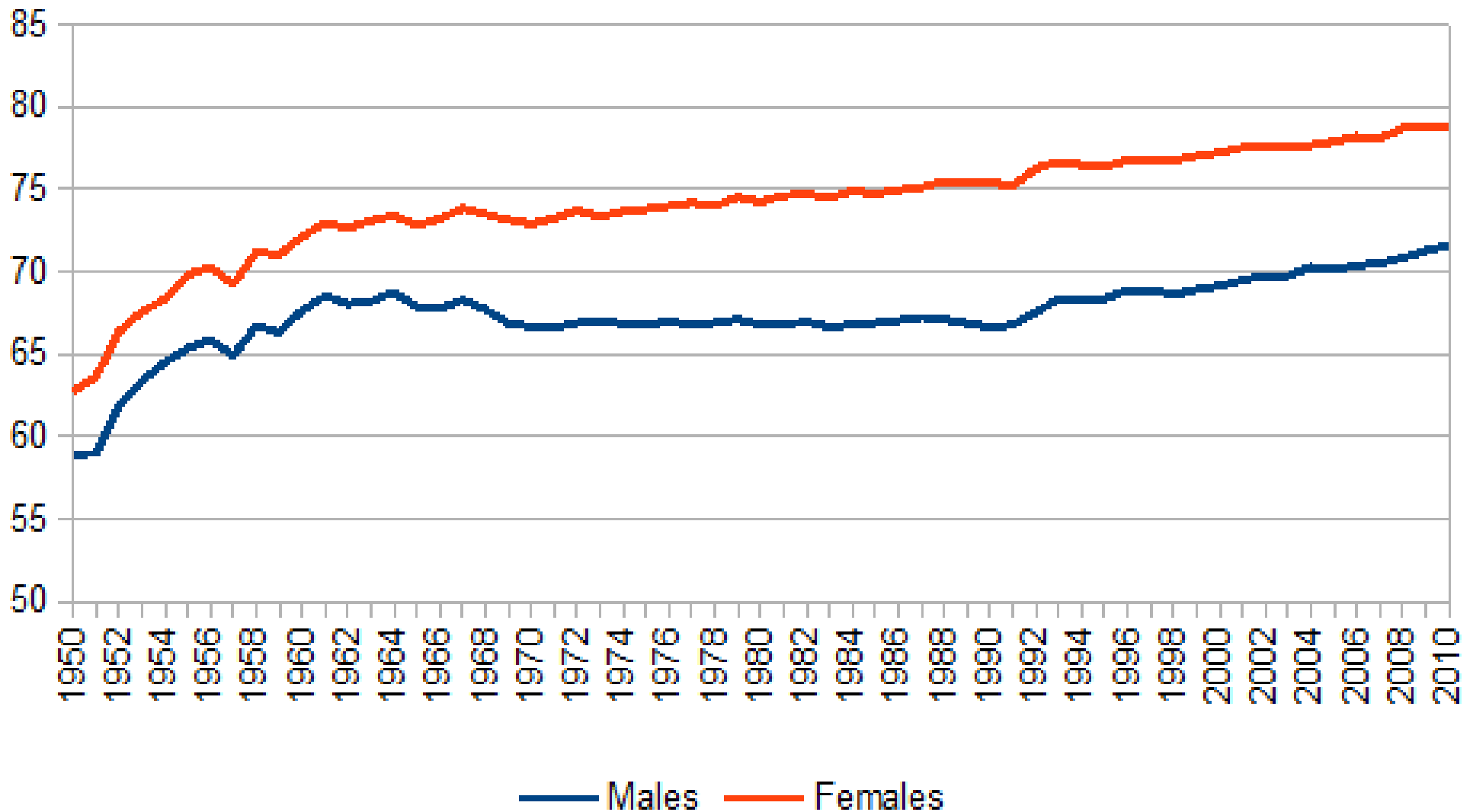
www.iz.sk

www.iz.sk

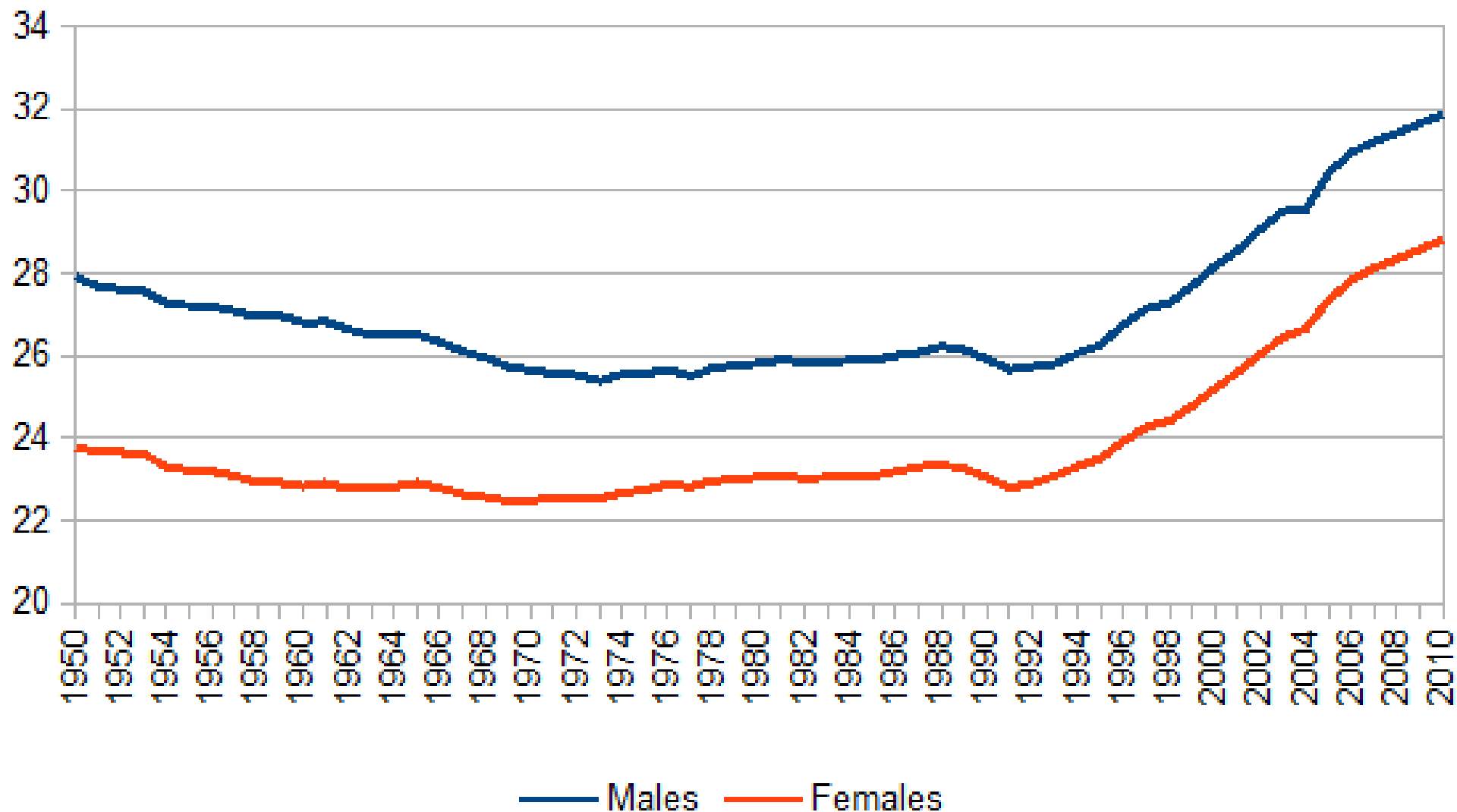
Počty narodených

Očakávaná dĺžka života pri narodení

Vek pri svadbe

- Chápanie starnutia populácie ako príležitosti pre rozvoj ekonomiky
- Nie ako hrozby pre verejné financie
 - iná výška príjmov
- iná štruktúra príjmov
- iná štruktúra výdavkov

- Je staršia populácia významným faktorom pri tvorbe domáceho dopytu?
- Je staršia populácia významný spotrebiteľ?
- Rastie významnosť tejto skupiny?
- O koľko?

- Údaje o príjmoch
- Dáta zo Sociálnej poisťovne
- Údaje o
 - Pracujúcich
 - Dôchodcoch
 - (chýbajú údaje o príjmoch z majetku, zahraničia, DHN)
- Dáta za roky 2005 až 2011
- Spolu cca 3,7 mil osôb

- Statistics on Income and Living Conditions
- Celoeurópske výberové zisťovanie
- v roku 2009 bolo 576208 dotazníkov v 29 krajinách
-

- do 25 rokov, predaktívni,
predproduktívni
 - často študenti
- 25 – 50 rokov, aktívni
 - pracovné príjmy 95% osôb
 - nepracovné príjmy 13% osôb

- 50 – 65 roční, starnúci, young old
 - Pracovné príjmy: 67% osôb (do 60r až 81%)
 - Nepracovné príjmy: 53% osôb

- 65 – 80, starší, oldold
 - Nepracovné príjmy: 99% osôb
 - Pracovné príjmy: 13% osôb
- 80+, prestarlí, oldest old
 - Nepracovné príjmy: 99% osôb
 - Pracovné príjmy: 2% osôb
- Plus príjmy z majetku a iné príjmy

Priemerný príjem podľa vekových skupín

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
spolu	392	411	433	460	461	470	484
predaktívni	239	251	260	278	269	253	254
aktívni	464	486	516	544	530	538	554
starnúci	409	432	454	482	489	507	526
starší	292	310	323	342	366	383	399
prestarlí	279	295	306	319	339	349	354

Celkový priemerný mesačný čistý príjem v €, stále ceny roku 2011 podľa CPI

Nerovnosti príjmov, Gini koeficient

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
spolu	0,35	0,349	0,354	0,349	0,336	0,35	0,361
predaktívni	0,402	0,39	0,414	0,407	0,409	0,43	0,436
aktívni	0,363	0,364	0,367	0,351	0,345	0,367	0,383
starnúci	0,339	0,335	0,337	0,341	0,33	0,337	0,343
starší	0,169	0,172	0,179	0,187	0,19	0,194	0,199
prestarlí	0,134	0,134	0,136	0,137	0,135	0,133	0,133

Gini koeficient čistých mesačných príjmov podľa veku

Počty pracujúcich a dôchodcov

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
spolu	3720	3810	3760	3890	3770	3580	3590
predaktívni	404	437	412	426	359	334	341
aktívni	1610	1640	1600	1680	1650	1510	1530
starnúci	996	1020	1040	1060	1040	1020	995
starší	562	560	560	559	557	551	549
prestarlí	150	155	158	162	167	171	176
starší spolu	1708	1735	1758	1781	1764	1742	1720

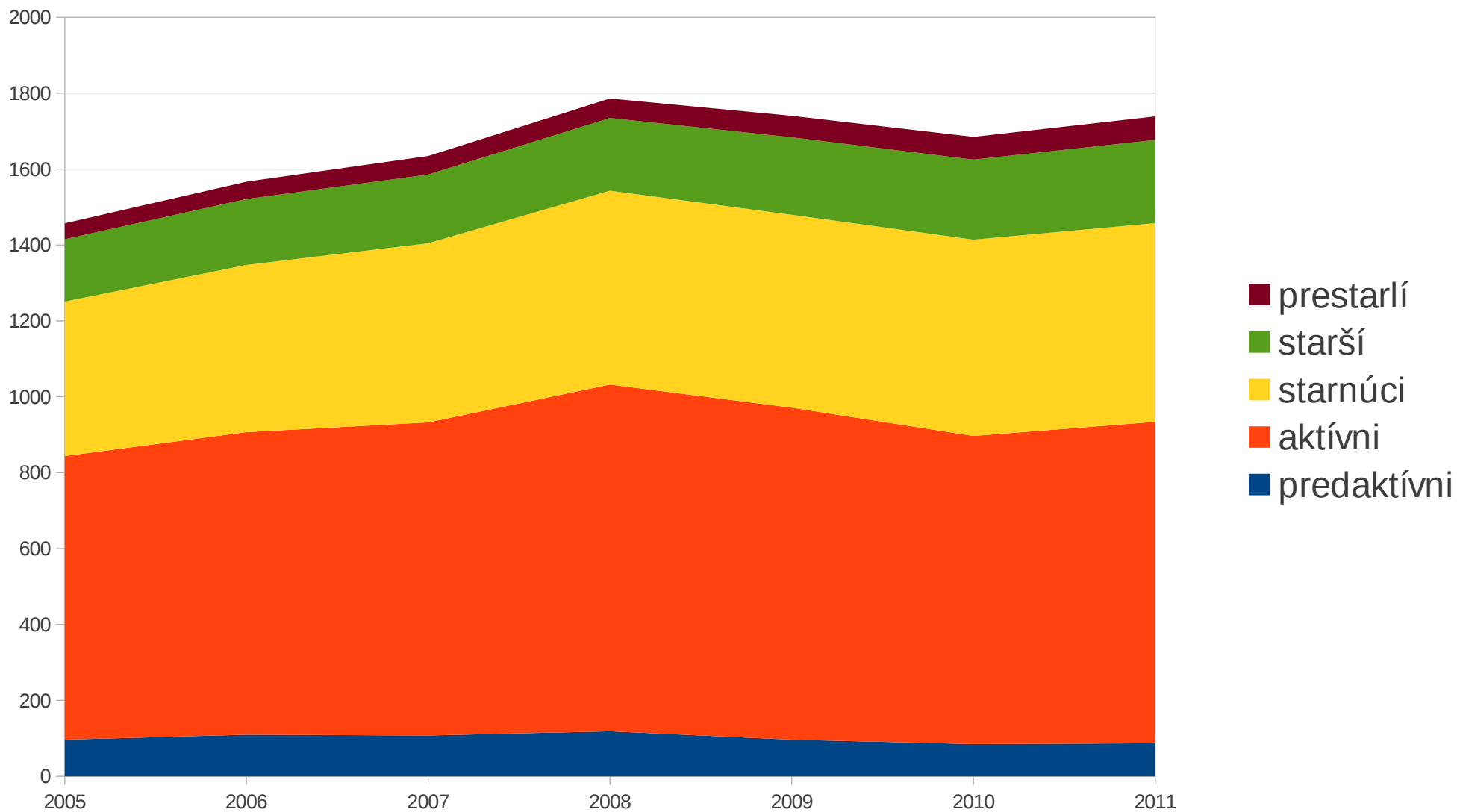
V tisícoch osôb, tí čo mali nenulový príjem

Kúpyschopnosť jednotlivých skupín

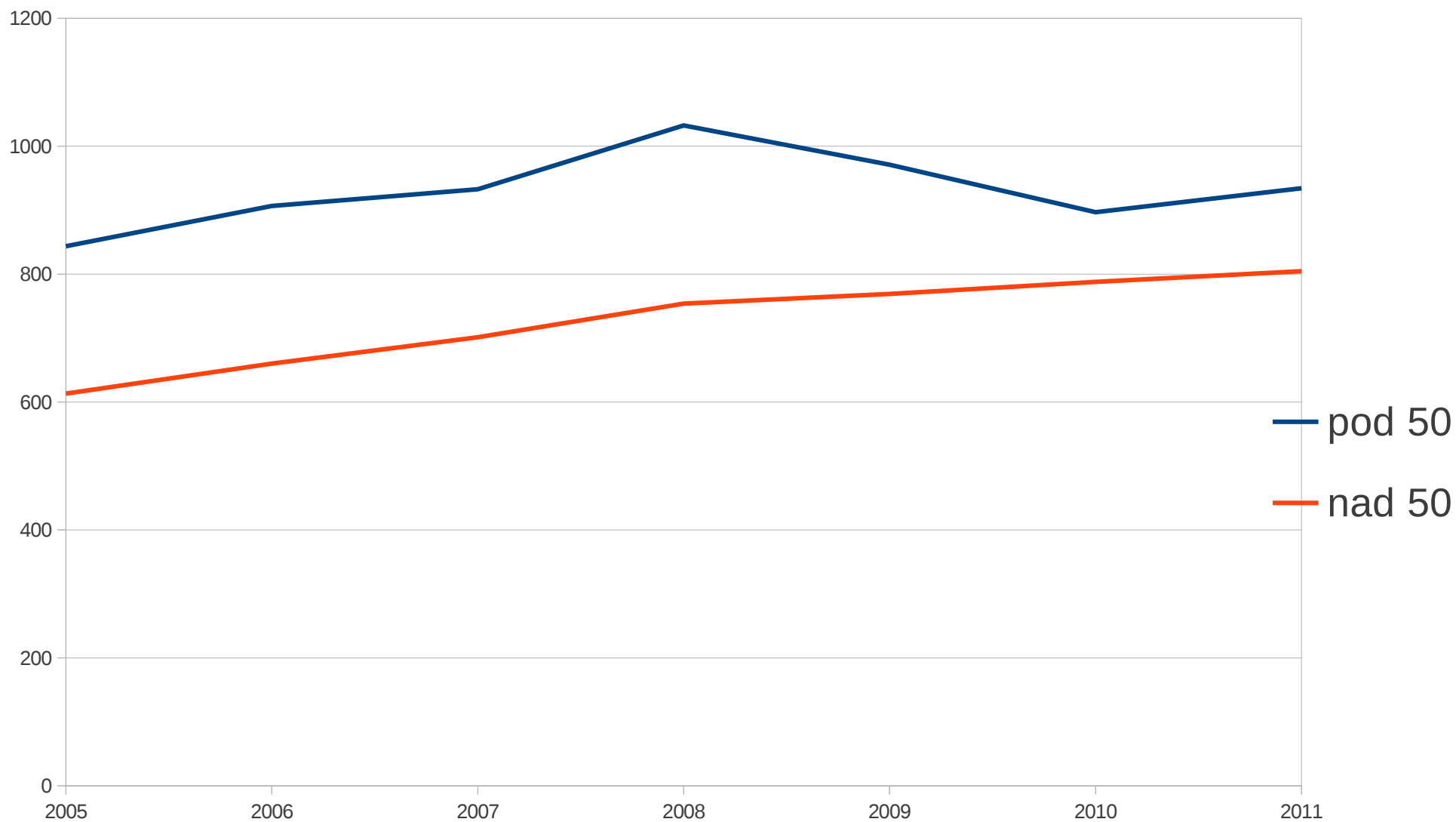
rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
predaktívni	6,62%	7,00%	6,58%	6,62%	5,56%	5,02%	4,98%
aktívni	51,23%	50,90%	50,71%	51,07%	50,32%	48,28%	48,78%
starnúci	27,94%	28,14%	29,00%	28,55%	29,26%	30,73%	30,12%
starší	11,25%	11,09%	11,11%	10,68%	11,73%	12,54%	12,61%
prestarlí	2,87%	2,92%	2,97%	2,89%	3,26%	3,55%	3,59%
starší spolu	42,06%	42,15%	43,08%	42,12%	44,25%	46,82%	46,31%

súčet príjmov jednotlivých vekových skupín ako percento príjmov spolu

Kúpyschopnosť jednotlivých skupín

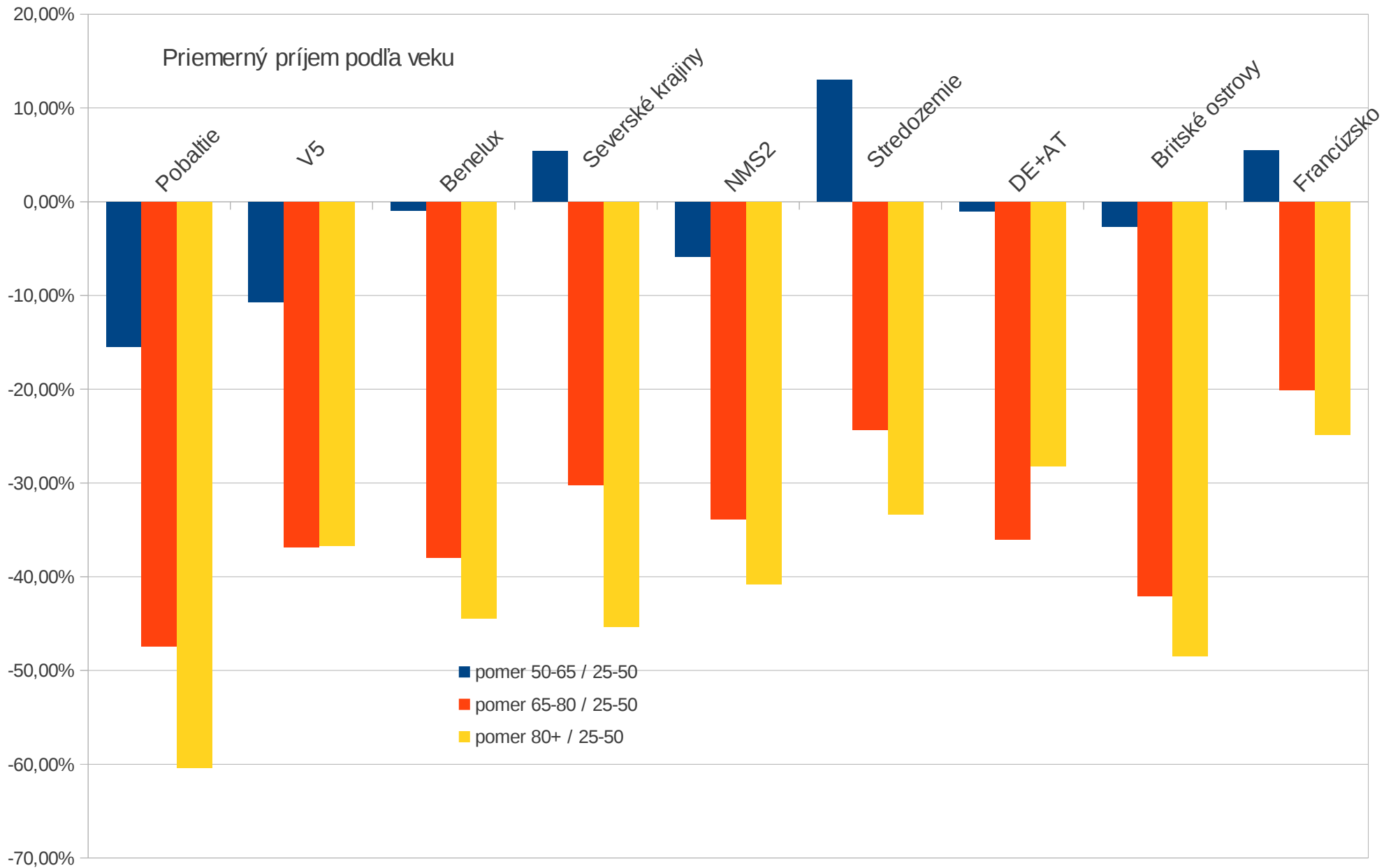
Kúpyschopnosť podľa veku

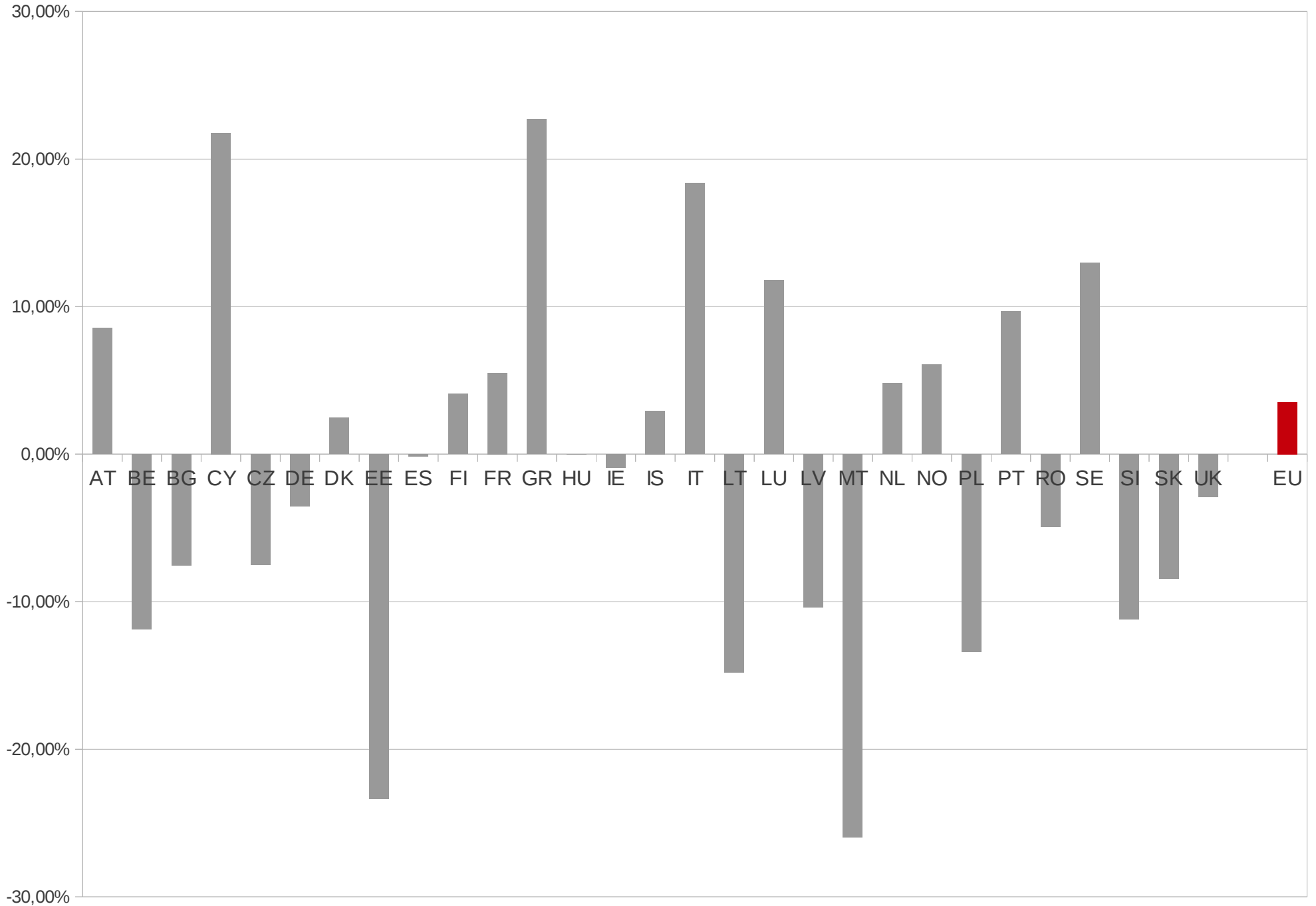
- Významnosť domáceho dopytu skupiny nad 50 rokov rastie
- Ich priemerný príjem je relatívne vysoký (najmä skupina 50 až 65 ročných)
- Relatívne veľká skupina starších má aj pracovné príjmy
- Staršie skupiny sú príjmovovo homogénnejšie ako mladšie

- Situácie je rôznorodá medzi krajinami
- Starnutie je v každej krajine iné

Priemerný príjem podľa veku

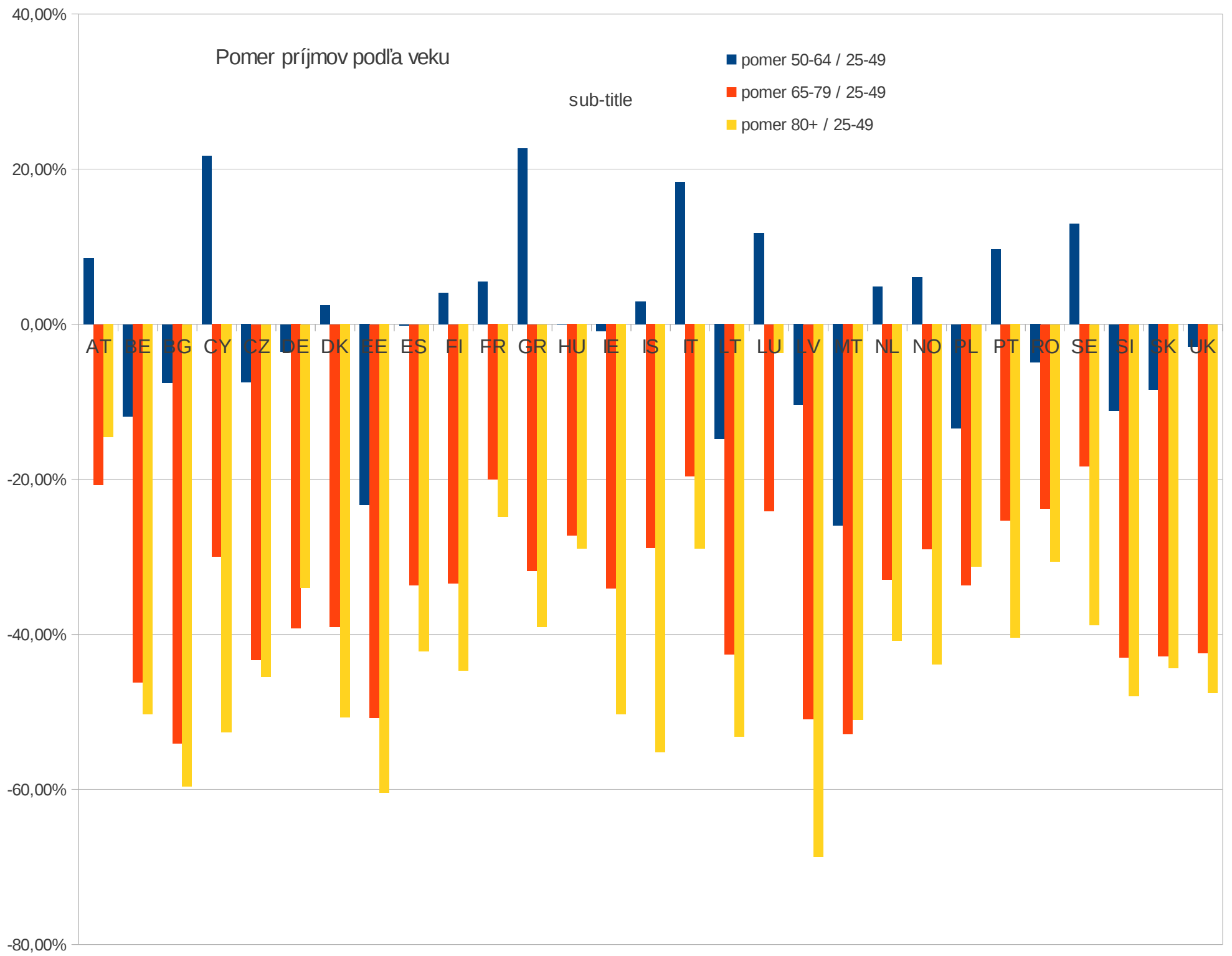
Priemerný príjem 50 - 64 ročných ako % príjmov 25 - 50 ročných

Pomer príjmov podľa veku

sub-title

- pomer 50-64 / 25-49
- pomer 65-79 / 25-49
- pomer 80+ / 25-49

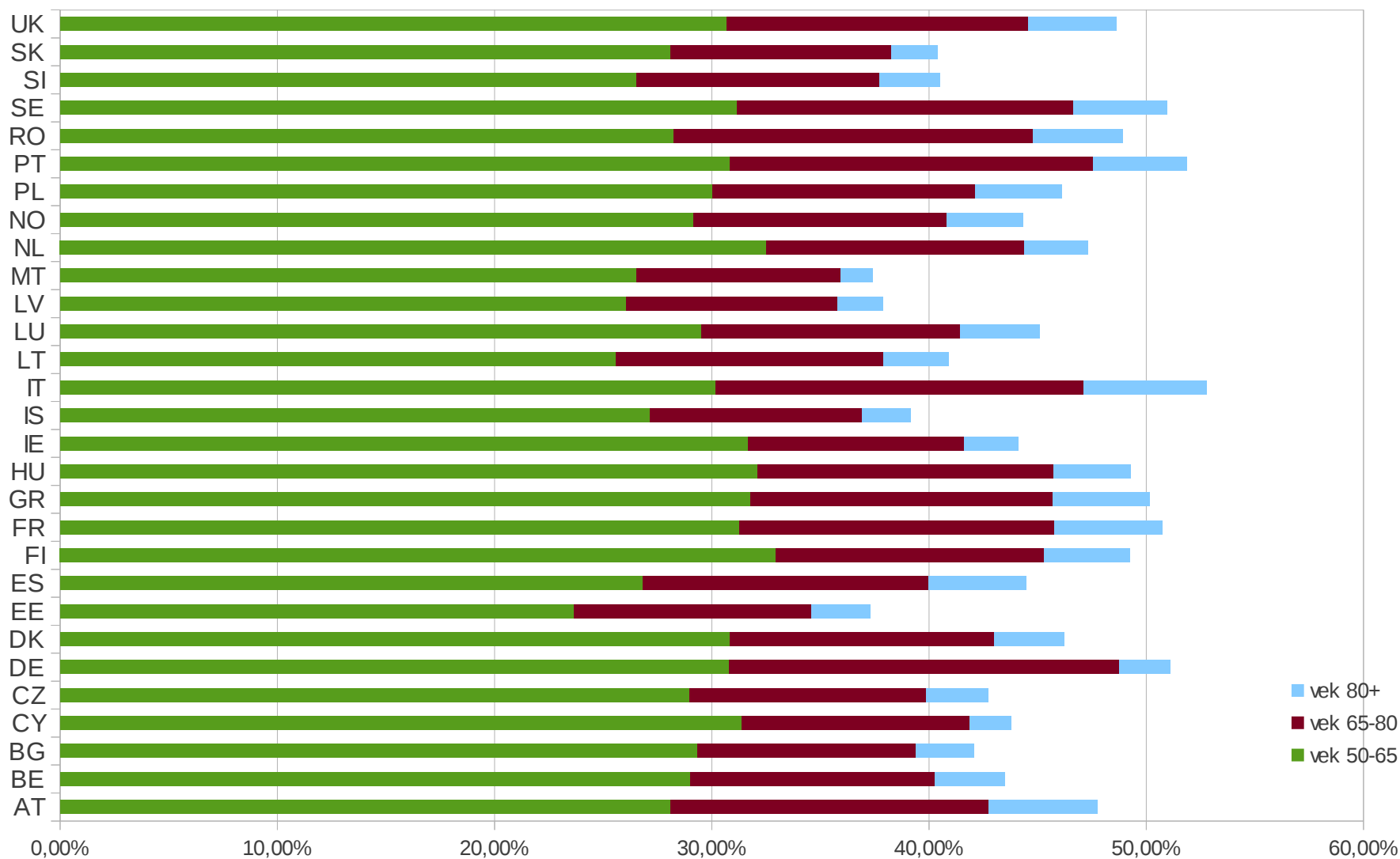

Rozdiel národohospodárskej významnosti jednotlivých skupín

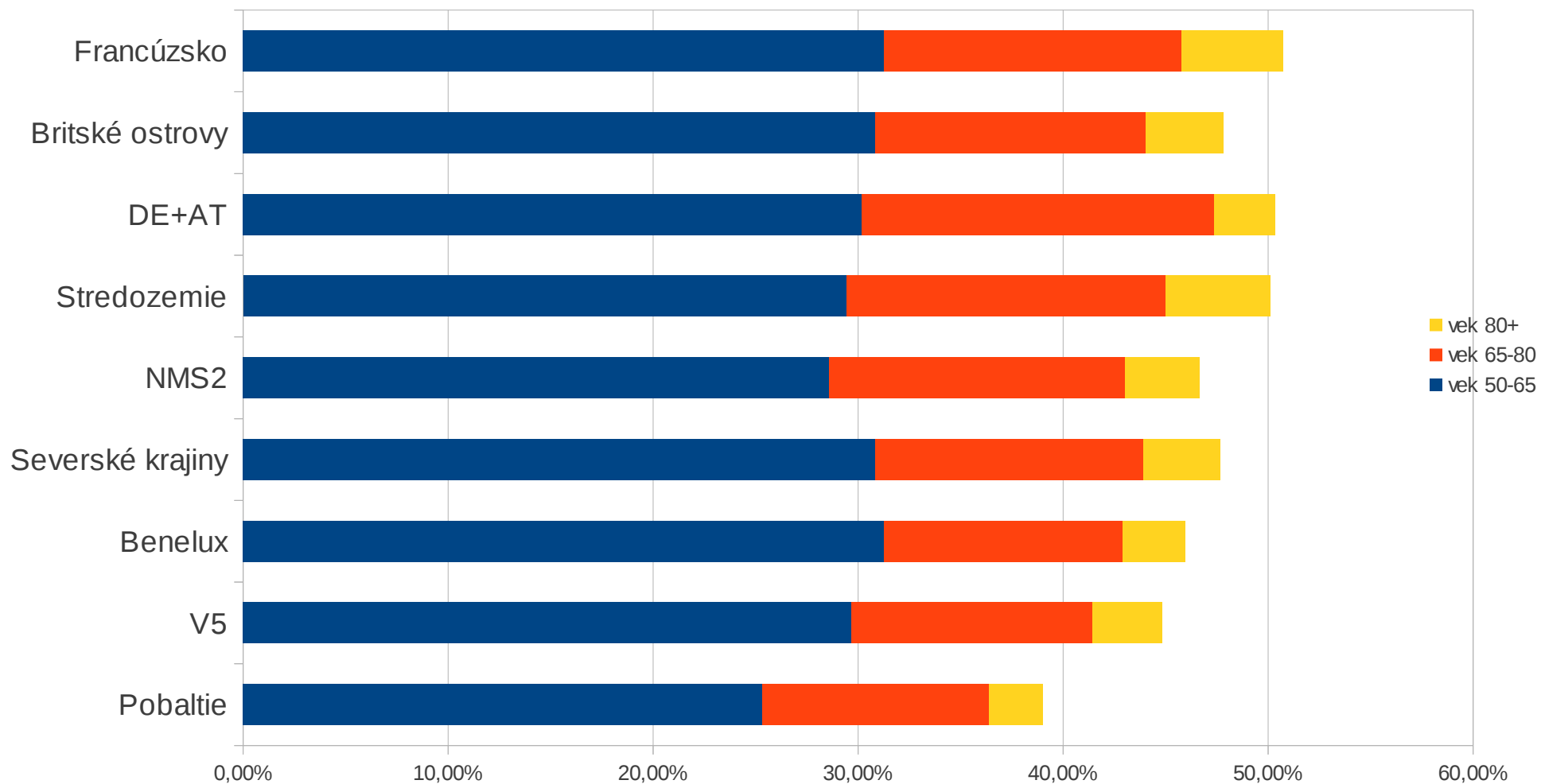
porovnanie percentuálneho zastúpenia jednotlivých skupín podľa počtu a príjmov

	vek 25-50	vek 50+	vek 50-65	vek 65-80	vek 80+
Pobaltie	9,7	-9,7	0,3	-6,9	-3,1
V5	6,1	-6,1	0,2	-4,9	-1,4
Benelux	4,9	-4,9	2,7	-5,6	-2,0
Severské krajiny	3,5	-3,5	3,8	-4,5	-2,7
NMS2	5,6	-5,6	1,5	-5,2	-1,9
Stredozemie	2,0	-2,0	4,6	-4,3	-2,3
DE+AT	5,0	-5,0	2,9	-7,1	-0,8
Britské ostrovy	6,4	-6,4	3,3	-7,0	-2,7
Francúzsko	1,7	-1,7	2,8	-3,1	-1,4

Štruktúra dopytu obyvateľstva podľa veku (% , 2009)

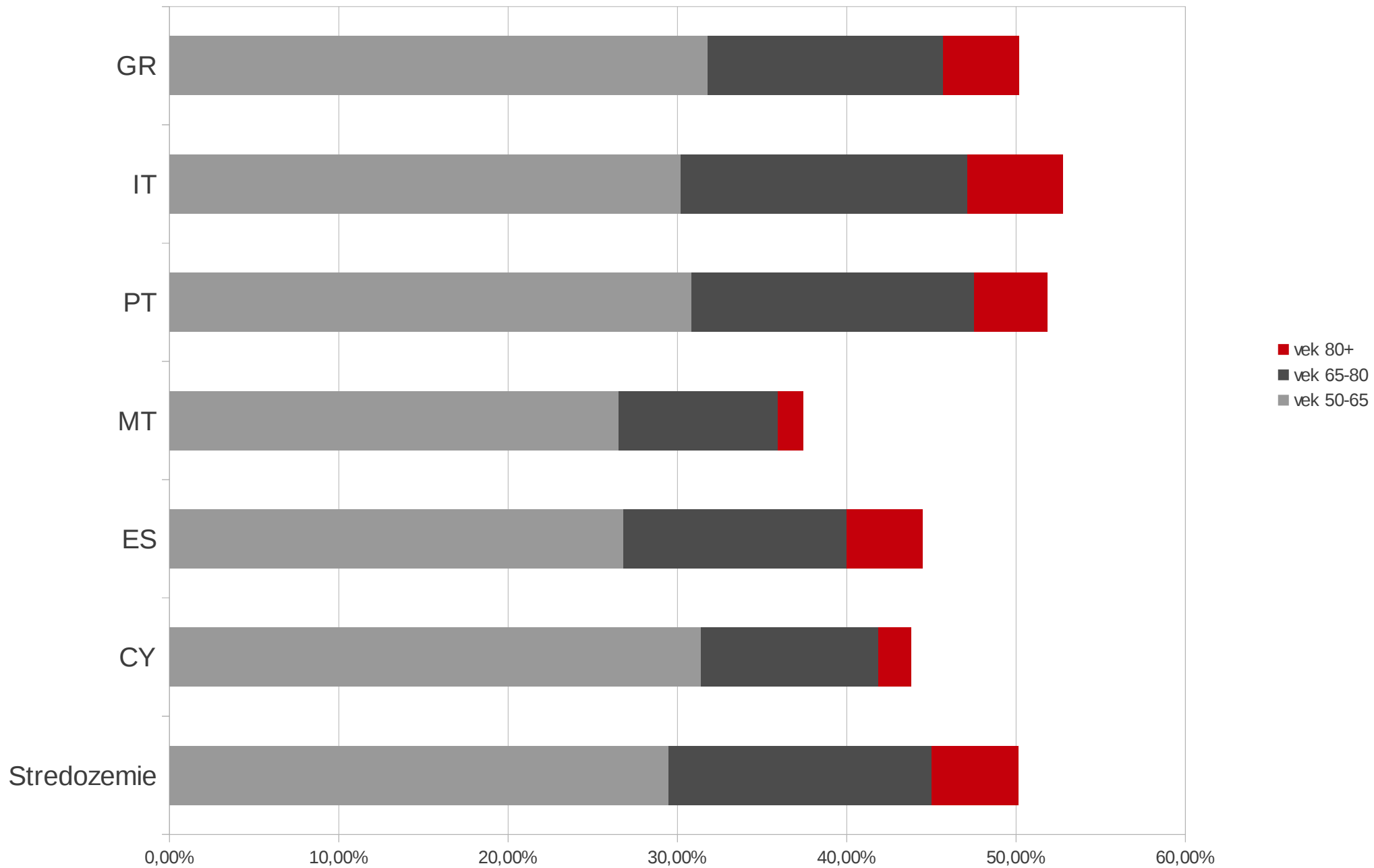

Tvorba domáceho dopytu podľa veku, 2009

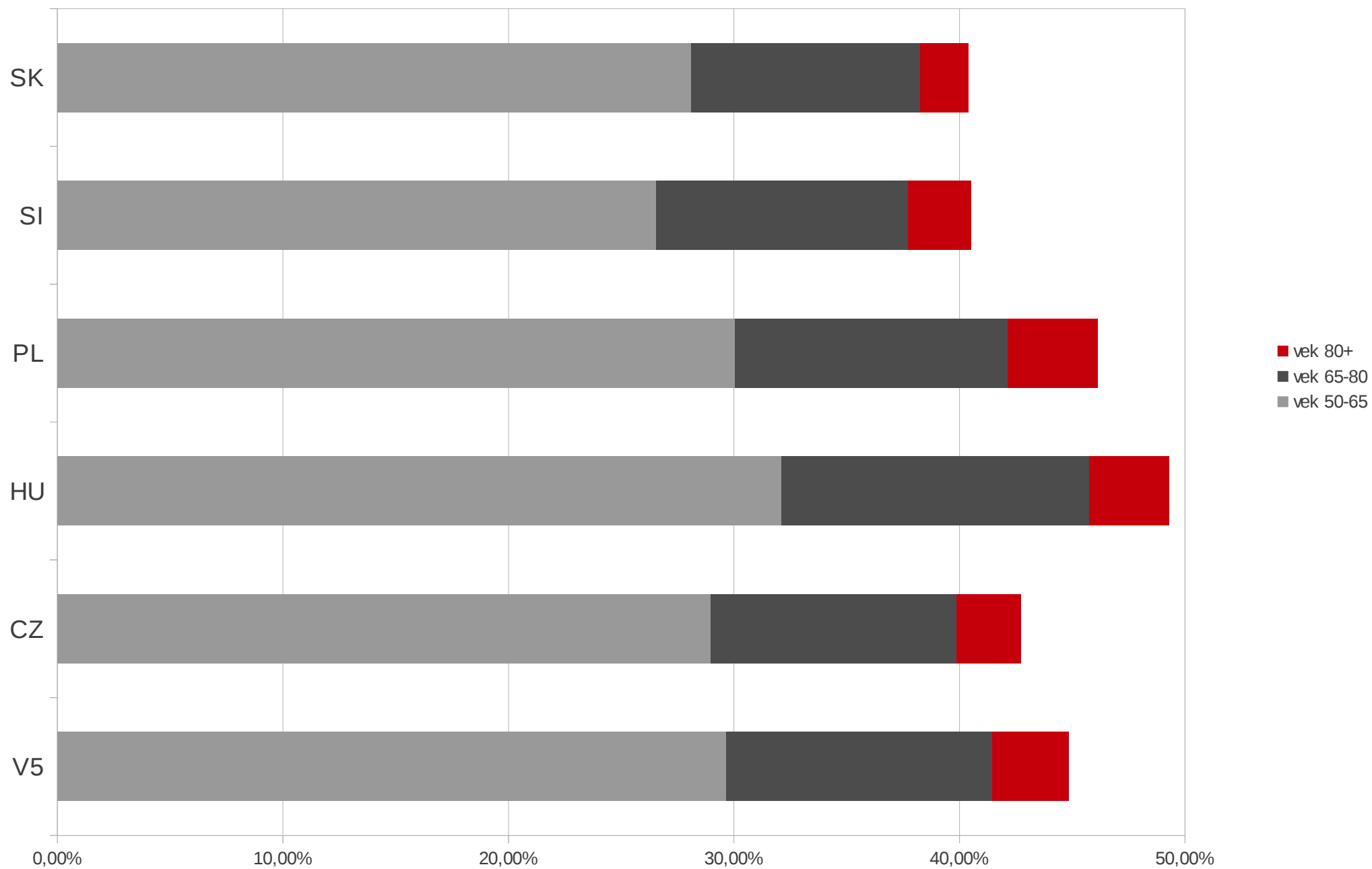
Štruktúra dopytu obyvateľstva v %

Stredozemie

Štruktúra dopytu obyvateľstva v %

V5

Významnosť jednotlivých regiónov na dopyte EÚ

	vek 50+	vek 50-65	vek 65-80	vek 80+	spolu
Pobaltie	0,64%	0,66%	0,61%	0,52%	0,79%
V5	6,25%	6,64%	5,56%	5,75%	6,78%
Benelux	11,96%	13,05%	10,27%	9,69%	12,65%
Severské krajiny	14,10%	14,65%	13,12%	13,50%	14,39%
NMS2	1,21%	1,19%	1,27%	1,15%	1,26%
Stredozemie	28,45%	26,85%	29,94%	35,25%	27,61%
DE+AT	17,43%	16,78%	20,19%	12,48%	16,84%
Britské ostrovy	9,10%	9,44%	8,49%	8,76%	9,26%
Francúzsko	10,86%	10,74%	10,54%	12,91%	10,41%

- z pohľadu striebornej ekonomiky sú najvýznamnejšie
 - Nemecko pre vekové skupiny 65-80
 - Stredozemie a Francúzsko pre vekové skupiny 80+
 - Benelux pre 50-65

- Michal Páleník
- Inštitút zamestnanosti
- www.iz.sk